Europese bodemmonitoringswet

BOEREN BOND

Bodem als basis

- Essentieel voor een goede gewasproductie
  - Vasthouden van water en nutriënten
- Vlaamse land- en tuinbouw al heel wat duurzame bodempraktijken…
  - GLB
  - MAP
  - Erosiewetgeving
  - …

45% van totale grondoppervlakte in Vlaanderen én Europa is landbouwgrond

BOEREN BOND

Bodemwet door ogen van land- en tuinbouwers

- Landbouwgronden beschermen tegen landinname
- Implementeerbaar en stimulerend beleid
- Duurzame bodempraktijken implementeren die binnen bedrijfsvoering passen
- Vooral inspanningsgericht, deels resultaatsgericht
- Bodemdata in boerenhanden
- Bodems weerbaarder tegen klimaatverandering maken
- Advisering, training en financiering

BOEREN BOND

Toepassingsgebied en bodemdistricten

- Toepassingsgebieden = ALLE bodems
  - Dus ook tuinen, paardenweiden, industrie, …
- Bodemdistricten
  - Wat met bodemdistricten op lange termijn?
  - Vlaanderen kent zeer complexe bodemprofielen, substraten, landgebruiken, …
    - op éénzelfde perceel kunnen verschillende bodemtexturen dagzomen

Grote districten

- Uniforme aanpak
- Minder versnippering
- Meer generieke bodempraktijken

Kleine districten

- Gefragmenteerde aanpak
- Bodempraktijken meer aangepast
- Beleid dichter bij de boer

BOEREN BOND

Monitoringswet

- Veelheid aan erfbetreders en verschillende, onvergelijkbare methodologieën
- Bodemdata in boerenhanden
  - Bodempaspoort als *big brother is watching you*
  - Data als benchmark voor zichzelf en voor historische data
  - Geaggregeerd en geanonimiseerd (NUTS1 niveau) raadpleegbaar voor zij die eraan bijdragen
- Wat zal later met bodemdata gebeuren?

Wat zijn gezonde bodems?

- Veel bodemparameters afhankelijk van ligging, bodemtype, hellingsgraad, perceelshistoriek, …
- Één bodemcriteria buiten bereik → bodem ongezond
  - Weinig motiverend
  - Bodemcriteria niet overal haalbaar in Vlaanderen
- Meer inspanningsgericht en met voorlopers aan de slag
  - Stimulerend beleid
  - Rekening houdend met maatregelen uit GLB

BOEREN BOND

Duurzaam bodembeheer

- Inspraak van land- en tuinbouwers in duurzame bodempraktijken
- Advisering, training en financiering

BOEREN BOND

Landinname

Article 11

Land take mitigation principles

Member States shall ensure that the following principles are respected in case of land take:

(a) avoid or reduce as much as technically and economically possible the loss of the capacity of the soil to provide multiple ecosystem services, including food production, by:

- Landbouwgrond, **ook tuinbouwgrond**, als leverancier van ecosysteemdiensten
- Landbouwgrond = semi-natural land

natural & semi-natural land → artificial land

Land take

- Bescherming landbouwgronden tegen landinname
- Vrijheid aan land- en tuinbouwers voor keuze bedrijfsvoering

BOEREN BOND

Verontreinigde bodems

- ‘Member States shall define what constitutes an **unacceptable risk** for human health’
  - Lidstaten kunnen hier ver in gaan
- Bestaat al in Vlaanderen: register en verplichting voor beheer tot aanvaarbare niveaus
- Extra: actief identificeren van verontreinigde bodems
  - Hoge kosten identificatie en beheer
  - PFAS en andere historische vervuiling?

BOEREN BOND

Toegang tot rechter en beboeting

- Verankering en facilitering toegang tot rechter voor
  - Burgers ‘met voldoende belang’
  - Ngo’s met milieubelangen

- Beboeting gelinkt aan omzet van bedrijf
  - Al kader voor beboeting in Vlaanderen o.b.v. aard en ernst inbreuk

Bedankt voor uw aandacht

Fien Vandekerchove
Adviseur water- en bodembeleid
Fien.Vandekerchove@boerenbond.be

BOEREN BOND